

**ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»**

**ЛУЦЬКИЙ ІНСТИТУТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ
УНІВЕРСИТЕТУ «УКРАЇНА»**

Кафедра інформаційної, бібліотечної та архівної справи

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Луцького інституту
розвитку людини
Університету «Україна»

С.С. Савич С.С. Савич
«29» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ОК 2.2 БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО ТА АДМІНІСТРУВАННЯ
БІБЛІОТЕЧНИХ СИСТЕМ**

освітня програма: «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»

освітнього рівня: другий (магістерський)

галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

спеціальність: В13 Бібліотечна, інформаційна та архівна справа

Вид дисципліни: обов'язкова

Обсяг, кредитів: 90/3

Форма підсумкового контролю: залік

Луцьк-2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Бібліотекознавство та адміністрування бібліотечних систем» для здобувачів освіти за галуззю знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки спеціальністю В13 Бібліотечна, інформаційна та архівна справа

«25» серпня 2025 року, 34 с.

Розробник: Надія КОНОН, старший викладач кафедри інформаційної, бібліотечної та архівної справи

Викладач: Надія КОНОН, старший викладач кафедри інформаційної, бібліотечної та архівної справи

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто і затверджено на засіданні кафедри інформаційної, бібліотечної та архівної справи

Протокол від «27» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри інформаційної, бібліотечної та архівної справи
кандидат філологічних наук,
доцент

Наталія ЛЯШУК

**Робочу програму погоджено з гарантом освітньої-професійної програми
«Інформаційна, бібліотечна та архівна справа».**

«27» серпня 2025 року

Гарант освітньої-професійної програми:

Доктор філологічних
наук, професор

Зінаїда ПАХОЛОК

ПРОЛОНГАЦІЯ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Навчальний рік	202 /202	202 /202	20___/20___	20___/20___
Дата засідання кафедри				
№ протоколу				
Підпис завідувача кафедри				

Матеріали до курсу розміщені на сайті Інтернет-підтримки навчального процесу <http://vo.ukraine.edu.ua/> за адресою: <https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=23935>

Робочу програму перевірено
«29» серпня 2025р.

Заступник директора з
освітньої діяльності

Інна ІВАНЮК

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Загальний обсяг кредитів – 3	Галузь знань В Культура мистецтво та гуманітарні науки	Вид дисципліни обов’язкова	
	Спеціальність В13 Бібліотечна, інформаційна та архівна справа	Цикл підготовки професійний	
Модулів – 1	Спеціалізація	Рік підготовки:	
Змістових модулів –2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)	Мова викладання, навчання та оцінювання: українська	Семестр	
Загальний обсяг годин – 90		1-й	1-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти: аудиторних – 2 самостійної роботи – 4	Освітній ступінь магістр	16 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	4 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		60 год.	82 год.
Індивідуальні завдання: год.			
Частка аудиторних занять становить: для денної форми здобуття освіти – 33 % для заочної форми здобуття освіти – 9 %			Вид семестрового контролю: залік

Програма дисципліни виконується в повному обсязі незалежно від форми здобуття освіти. Аудиторне навантаження заочної форми ОС «магістр» становить: 25% від аудиторного навантаження денної форми здобуття освіти.

Здобувачі освіти заочної форми мають виконати 100% програми дисципліни, тобто виконати всі практичні та контрольні роботи, заплановані програмою дисципліни, і прикріпити їх на платформу Інтернет-підтримки освітнього процесу Moodle, а теоретичний матеріал опанувати за наявними матеріалами до лекцій (за винятком вступної ознайомчої лекції). Під час сесії для заочної форми здобуття освіти проводять вступні лекції, консультації та контрольні заходи (залік).

Задля підтримки здобувачів освіти заочної форми, з метою набуття ними усіх запланованих освітньою програмою компетентностей і програмних результатів здобуття освіти Університет надає додаткову можливість бажаючим здобувачам освіти доєднатись за розкладом до аудиторних занять денної форми здобуття освіти.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу «Бібліотекознавство та адміністрування бібліотечних систем»: формувати у здобувачів освіти системні знання про зміст, специфіку та тренди сучасної бібліотечної роботи, виробити та розвинути в них навички самостійного застосування новітнього інструментарію організації основних бібліотечних процесів, зорієнтованих на задоволення різнопланових запитів читачів, сформувані основи творчого підходу до розв'язання класичних і тривіальних проблем, що виникають у бібліотечній сфері з використанням нових підходів та автоматизованих систем інформаційного забезпечення бібліотечних процесів (АБІС). В основі бібліотекознавства лежить оптимізація соціального використання інформації через бібліотечну справу – галузь інформаційної, культурної, освітньої діяльності соціуму.

Основними **завданнями** навчальної дисципліни «Бібліотекознавство та адміністрування бібліотечних систем» є:

- формувати у здобувачів освіти теоретичні знання та практичні вміння щодо додержання норм права інтелектуальної власності в інформаційній діяльності бібліотек та інших суб'єктів, де передбачено працевлаштування здобувачів цієї спеціальності;
- вивчити теоретичні засади бібліотекознавства як науки та навчальної дисципліни; розглянути основні історичні етапи розвитку бібліотекознавства в Україні та світі;
- опанувати методологією та методикою та адміністрування бібліотек;
- ознайомитися із організацією та основними тенденціями бібліотекознавчих досліджень в Україні на сучасному етапі;
- сформувані загальні поняття про бібліотеку та її роль в суспільстві, сутність системної організації праці; оволодіти науковими підходами до класифікації і типологізації бібліотек;
- ознайомити з професійними вимогами до бібліотекаря, теоретичними засадами бібліотечної професіології, та адмініструванням бібліотечних систем; вивчити теоретичні засади та практичні аспекти організації функціонування бібліотечної справи, сучасні підходи до управління бібліотечною справою;
- розглянути основні напрями і форми міжнародного та внутрішнього бібліотечного співробітництва.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення курсу здобувачі освіти повинні **знати**:

- історію світового та вітчизняного бібліотекознавства;
- законодавчу базу у галузі організації суспільного користування бібліотеками, бібліотекознавства;
- взаємозв'язок бібліотекознавства із суміжними областями та дисциплінами;
- класифікацію сучасного бібліотекознавства: загальне, спеціальне, приватне;
- теорію бібліотекознавства та адміністрування бібліотечних систем понятійно-категоріальний апарат;
- об'єкт, предмет, структуру, багатоаспектність функцій, методологію бібліотекознавства;
- теоретичні засади та практичні аспекти бібліотечної професіології;
- основні типи і види бібліотек, їх соціальні функції;
- основні принципи і методи організації бібліотечної справи в Україні;
- структуру бібліотечної системи України;
- основні напрями міжнародного бібліотечного співробітництва.

вміти:

- орієнтуватися у законодавчому забезпеченні у питаннях бібліотекознавства та адміністрування бібліотечних систем;
- володіти загальними тенденціями, історією і сучасним станом розвитку вітчизняного та зарубіжного бібліотекознавства;
- вирішувати технологічні й управлінські завдання з формування та адміністрування бібліотечних систем;
- застосовувати нові технології оперативного та стратегічного управління бібліотечними процесами;
- знати основні типи і види бібліотек, їх соціальні функції;
- здійснювати організацію та управління бібліотечною роботою;
- володіти навичками систематизації літератури з різних галузей знань за таблицями УДК;
- здійснювати аналітико-синтетичну обробку документів: бібліографічні описи, анотування, реферування, предметизація, систематизація;
- використовувати комплексні форми популяризації документів та інформації у бібліотеці;
- надавати бібліотечні послуги, визначати їх особливості, класифікувати;
- формувати навички використання бібліотечної роботи в сучасних бібліотечних автоматизованих та комп'ютерних системах;
- складати види вторинних документів: бібліографічний, оглядовий, аналітичний, реферативний;
- складати і редагувати списки використаних джерел до дипломних, курсових, контрольних, семінарських робіт;
- сприяти культурі читання в бібліотеці;
- орієнтуватися в основних напрямках міжнародного бібліотечного співробітництва.

ПЕРЕЛІК ЗАГАЛЬНИХ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 3. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 5. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
- ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ПЕРЕЛІК СПЕЦІАЛЬНИХ (ФАХОВИХ) ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

- ФК 1. Здатність до формування ефективної системи управління інформаційною, бібліотечною та архівною діяльністю.
- ФК 3. Здатність використовувати інтернет-ресурси та технології для вирішення експериментальних, практичних і прогностичних завдань у галузі професійної діяльності.
- ФК 4. Здатність застосовувати технології та процедури аналітико-синтетичного опрацювання різних видів інформації.
- ФК 6. Здатність застосовувати комп'ютерні технології з метою вдосконалення професійної діяльності, розуміти принципи проєктування та функціонування автоматизованих баз даних, семантичного вебу, вебсервісів та соціальних медіа.
- ФК 7. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання наукових принципів та методів архівознавства та бібліотекознавства, стратегії, моделі, стандарти та методи розвитку й адміністрування бібліотечних та архівних систем.
- ФК 10. Здатність забезпечувати ефективне управління інноваційними проєктами.
- ФК 11. Здатність визначати специфіку предметної сфери діяльності для формулювання завдань автоматизації інформаційних процесів.

ПЕРЕЛІК СПЕЦІАЛЬНИХ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

ПРН 1. Формувати стратегії системної організації, модернізації, підвищення ефективності управління інформаційною, бібліотечною та архівною діяльністю.

ПРН 3. Розробляти проекти автоматизації формування інформаційних ресурсів бібліотечних та архівних установ.

ПРН 4. Застосовувати технології створення та підтримки функціонування електронних бібліотек та архівів, вивчення та задоволення інформаційних потреб користувачів.

ПРН 5. Здійснювати процедури аналітико-синтетичного опрацювання наукової та управлінської інформації.

ПРН 7. Розробляти моделі предметної галузі, застосовувати принципи проектування автоматизованих БД, семантичного вебу, вебсервісів та соціальних медіа в інформаційній діяльності.

ПРН 10. Використовувати прикладні соціокомунікативні технології для організації ефективного спілкування на професійному, науковому та соціальному рівнях на засадах толерантності, діалогу і співробітництва.

ПРН 13. Застосовувати прикладне програмне забезпечення для вирішення управлінських та/або наукових завдань на основі поєднання інтелектуальних здібностей людини з функціональними можливостями інформаційних систем.

ПРН 15. Застосовувати законодавство, що регулює управління авторськими правами в інформаційній галузі.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Анотація дисципліни

Актуальність вивчення навчальної дисципліни «Бібліотекознавство та адміністрування бібліотечних систем» зумовлена трансформацією функціонально-інституційної ролі сучасної бібліотеки, формуванням нового бібліотечно-інформаційного забезпечення як соціального інституту гібридної, а пізніше – цифрової бібліотеки, модернізацією автоматизованої інформаційно-пошукової діяльності.

Змістовий модуль I. Теоретичні основи бібліотекознавства, аналіз його закономірностей

Тема 1. Історія походження терміну «бібліотекознавство».

Історія походження терміну «бібліотекознавство». Бібліотекознавство як наука у XIX ст. Поширення в Україні терміну «бібліотекознавство». Утвердження бібліотекознавства як суспільної науки (бібліотечно-інформаційна наука). Концепція бібліотеки як самостійної науки

Тема 2. Зародження бібліотечної справи в Україні та зв'язок бібліотекознавства з науковими дисциплінами.

Виникнення бібліотек у Київській Русі. Початки бібліотечної справи в Україні. Розвиток бібліотекознавства в незалежній Україні. Взаємозв'язок бібліотекознавства з науковими дисциплінами

Тема 3. Організація та управління бібліотечною справою як основа загального бібліотекознавства.

Місце та роль бібліотеки у суспільстві. Законодавче визначення управління бібліотечною справою. Повноваження керівника бібліотеки. Співпраця з громадськими організаціями, волонтерськими центрами, підписання меморандумів, договорів. Вимоги до кваліфікаційних характеристик спеціалістів

Тема 4. Організаційно-правові документи та діяльність бібліотеки.

Загальна характеристика організаційно-правових документів бібліотеки. Основні завдання та напрями бібліотечної роботи. Статут. Правила внутрішнього трудового розпорядку. Правила користування бібліотекою. Посадові інструкції. Планування, значення та види планів. Облік роботи бібліотек, значення та види обліку у сучасній бібліотеці.

Звітність, види звітів. Статистична звітність. Видавнича робота як чинник впровадження НОП. Запровадження проєктної роботи, цифрова грамотність

Змістовий модуль 2. Інноваційні методи бібліотечно-інформаційного обслуговування

Тема 5. Типологізація бібліотек в Україні, зокрема на Волині. Бібліотечний сервіс.

Бібліотеки національного рівня. Обласні бібліотеки України як інформаційні, культурні та освітні заклади. Бібліотеки відомств, підприємств, організацій. Мережа бібліотек Волинської області. Утворення централізованих бібліотечних систем територіальних громад на прикладі Комунального закладу «Публічна бібліотека Луцької міської територіальної громади». Етичний кодекс бібліотекаря, його значення та вдосконалення у час впровадження сучасних інформаційних технологій. Вимоги бібліотечного сервісу.

Тема 6. Бібліотекознавча інформація – посередник у системі соціальної комунікації.

Трактування терміну «бібліографія». Відомі бібліографи-бібліотекознавці. Бібліографічна інформація. Форми існування бібліографічної інформації: афінна, латентна, усна, письмова тощо. Бібліографія як інформаційна система, її підсистеми: бібліографічна діяльність, бібліографознавство, бібліографічна освіта, організаційно-методичне управління окремими підсистемами. Методика бібліографування. Об'єкт бібліотекознавства як комунікативна система «книга-бібліотекар-читач». Бібліографічна продукція як документально зафіксована бібліографічна інформація. Видавнича робота Волинської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Олени Пчілки. Видання обласної бібліотеки для юнацтва та дітей

Тема 7. Автоматизовані бібліотечні інформаційні системи (АБІС).

Визначення автоматизованих бібліотечних інформаційних систем: електронний каталог (ЕК), система автоматизації бібліотек (САБ). Стан і перспективи розвитку ІРБІС в Україні. Програма «УФД/Бібліотека». Програмне забезпечення з відкритим кодом (Огляд існуючих бібліотечних програм): Koha – перша вільна автоматизована бібліотечна інформаційна система (АБІС). Evergreen – інтегрована бібліотечна система. OpenBiblio: підтримка онлайн-каталогу, книговидачі, каталогізації та управління персоналом і читачами.

Тема 8. Українські бібліотечні об'єднання та міжнародне співробітництво.

Засади та організаційні форми бібліотечного співробітництва. Специфіка та функціональне призначення різних міжнародних інституцій у бібліотечній сфері. Українська бібліотечна асоціація (УБА) – незалежна всеукраїнська громадська організація. Волинське відділення Української бібліотечної асоціації. Міжнародна федерація бібліотечної асоціації та установ (IFLA).

Вивчення навчальної дисципліни «Бібліотекознавство та адміністрування бібліотечних систем» передбачає наявність у здобувачів освіти базових знань і практичних умінь у сфері використання нових підходів та автоматизованих систем інформаційного забезпечення бібліотечних процесів (АБІС). В основі бібліотекознавства лежить оптимізація соціального використання інформації через бібліотечну справу під час навчання на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти.

Міжпредметні зв'язки: «Інформаційно-аналітична діяльність, зокрема в інформаційних установах, архівах і бібліотеках», «Стратегічний та операційний менеджмент і маркетинг інформаційної, бібліотечної та архівної діяльності, методи бібліо- та вебметричного аналізу інформаційних потоків та масивів», «Архівознавство та адміністрування архівних фондів».

4.2. Структура навчальної дисципліни

4.2.1. Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт								Форми роботи та методи контролю знань
	денна форма				заочна форма				
	Усьо го	Аудитор на		с.р.	Усьо го	аудиторн а		с.р.	
		л	пр			л	Пр		
Змістовий модуль І. Теоретичні основи бібліотекознавства, аналіз його закономірностей									
Тема 1. Історія походження терміну «бібліотекознавство».	12	2	2	8	10			10	АР: опитування СР: бесіда, виконання завдання ІР: ІНДЗ
Тема 2. Зародження бібліотечної справи в Україні та зв'язок бібліотекознавства з науковими дисциплінами.	10	2	2	6	10			10	АР: опитування СР: бесіда, виконання завдання ІР: ІНДЗ
Тема 3. Організація та управління бібліотечною справою як основа загального бібліотекознавства.	12	2	2	8	12	2		10	АР: опитування СР: бесіда, виконання завдання ІР: ІНДЗ
Тема 4. Організаційно-правові документи та діяльність бібліотеки.	12	2	2	8	12		2	10	АР: опитування СР: бесіда, виконання завдання ІР: ІНДЗ
Разом за змістовим модулем 1	46	8	8	30	46	2	2	42	
Змістовий модуль 2. Інноваційні методи бібліотечно-інформаційного обслуговування									
Тема 5. Типологізація бібліотек в Україні, зокрема на Волині. Бібліотечний сервіс.	10	2	2	6	10			10	АР: опитування СР: бесіда, виконання завдання ІР: ІНДЗ
Тема 6. Бібліотекознавча інформація – посередник у системі соціальної комунікації.	10	2		8	10			10	АР: опитування СР: бесіда, виконання завдання ІР: ІНДЗ
Тема 7. Автоматизовані бібліотечні інформаційні системи (АБІС).	12	2	2	8	12	2		10	АР: опитування СР: бесіда, виконання завдання ІР: ІНДЗ
Тема 8. Українські бібліотечні об'єднання та міжнародне співробітництво.	12	2	2	8	10		2	8	АР: опитування СР: бесіда, виконання завдання ІР: ІНДЗ
Разом за змістовим модулем 2	44	8	6	30	44	2	2	40	
Усього годин	90	16	14	60	90	4	4	82	

4.2.2. Навчально-методична картка дисципліни «Бібліотекознавство та адміністрування бібліотечних систем»

Разом: 90 год., лекції – 16 год., практичні заняття – 14 год., самостійна робота – 60 год.

Модулі	Змістовий модуль І. Теоретичні основи бібліотекознавства, аналіз його закономірностей				Змістовий модуль 2. Інноваційні методи бібліотечно-інформаційного обслуговування			
К-ть балів за модуль	12				13			
Теми лекцій	Тема 1. Історія походження терміну «бібліотекознавство».	Тема 2. Зародження бібліотечної справи в Україні та зв'язок бібліотекознавства з науковими дисциплінами.	Тема 3. Організація та управління бібліотечною справою як основа загального бібліотекознавства.	Тема 4. Організаційно-правові документи та діяльність бібліотеки.	Тема 5. Типологізація бібліотек в Україні, зокрема на Волині. Бібліотечний сервіс.	Тема 6. Бібліотекознавча інформація – посередник у системі соціальної комунікації.	Тема 7. Автоматизовані бібліотечні інформаційні системи (АБІС).	Тема 8. Українські бібліотечні об'єднання та міжнародне співробітництво.
Теми практичних занять	Тема 1. Історія походження терміну «бібліотекознавство».	Тема 2. Зародження бібліотечної справи в Україні та зв'язок бібліотекознавства з науковими дисциплінами.	Тема 3. Організація та управління бібліотечною справою як основа загального бібліотекознавства.	Тема 4. Організаційно-правові документи та діяльність бібліотеки.	Тема 5. Типологізація бібліотек в Україні, зокрема на Волині. Бібліотечний сервіс.	Тема 7. Автоматизовані бібліотечні інформаційні системи (АБІС).	Тема 8. Українські бібліотечні об'єднання та міжнародне співробітництво.	
Самостійна робота	15 балів							
ІНДЗ	20 балів							
у т.ч. додаткові курси за тематикою дисципліни (неф.освіта)	10 балів							
Види пот. контролю	Поточне опитування, модульний контроль							
Підсумковий контроль	Залік							

4.3. Форми організації занять
4.3.1. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль І. Теоретичні основи бібліотекознавства, аналіз його закономірностей		
Тема 1. Історія походження терміну «бібліотекознавство»		
1	Практичне заняття №1. План Історія походження терміну «бібліотекознавство». Бібліотекознавство як наука у ХІХ ст. Поширення в Україні терміну «бібліотекознавство». Утвердження бібліотекознавства як суспільної науки (бібліотечно-інформаційна наука). Концепція бібліотеки як самостійної науки Практичне завдання: Підготувати реферат на одну з тем плану	2
Тема 2. Зародження бібліотечної справи в Україні та зв'язок бібліотекознавства з науковими дисциплінами		
2	Практичне заняття №2. План Виникнення бібліотек у Київській Русі. Початки бібліотечної справи в Україні. Розвиток бібліотекознавства в незалежній Україні. Взаємозв'язок бібліотекознавства з науковими дисциплінами Практичне завдання: Проаналізувати взаємозв'язок бібліотекознавства з науковими дисциплінами у формі повідомлення	2
Тема 3. Організація та управління бібліотечною справою як основа загального бібліотекознавства		
3	Практичне заняття №3. План 1. Місце та роль бібліотеки у суспільстві. 2. Законодавче визначення управління бібліотечною справою. 3. Повноваження керівника бібліотеки. 4. Співпраця з громадськими організаціями, волонтерськими центрами, підписання меморандумів, договорів. 5. Вимоги до кваліфікаційних характеристик спеціалістів Практичне завдання: Опрацювати питання. Зробити повідомлення «Бібліотека для людей з вадами зору у Волинській науковій універсальній обласній бібліотеці імені Олени Пчілки»	2
Тема 4. Організаційно-правові документи та діяльність бібліотеки		
4	Практичне заняття №4. План 1. Загальна характеристика організаційно-правових документів бібліотеки. Основні завдання та напрями бібліотечної роботи. 2. Статут. Правила внутрішнього трудового розпорядку. Правила користування бібліотекою. Посадові інструкції. 3. Планування, значення та види планів. 4. Облік роботи бібліотек, значення та види обліку у сучасній бібліотеці. Звітність, види звітів. Статистична звітність (форма № 6-НК). 5. Видавнича робота як чинник впровадження НОП. 6. Запровадження проєктної роботи, цифрова грамотність Практичне завдання: Розробити посадову інструкцію або правила	2

	внутрішнього трудового розпорядку	
Змістовий модуль 2. Інноваційні методи бібліотечно-інформаційного обслуговування		
Тема 5. Типологізація бібліотек в Україні, зокрема на Волині. Бібліотечний сервіс		
5	Практичне заняття №5. План 1. Мережа бібліотек Волинської області. 2. Утворення централізованих бібліотечних систем територіальних громад на прикладі Комунального закладу «Публічна бібліотека Луцької міської територіальної громади». 3. Етичний кодекс бібліотекаря, його значення та вдосконалення у час впровадження сучасних інформаційних технологій. 4. Вимоги бібліотечного сервісу. Практичне завдання: Підготувати реферат «Сайт Волинської обласної бібліотеки для юнацтва у процесах популяризації роботи з читачами»	2
Тема 7. Автоматизовані бібліотечні інформаційні системи (АБІС)		
6	Практичне заняття №6. План 1. Визначення автоматизованих бібліотечних інформаційних систем: електронний каталог (ЕК), система автоматизації бібліотек (САБ). 2. Стан і перспективи розвитку ІРБІС в Україні. 3. Програма «УФД/Бібліотека» Практичне завдання: Охарактеризувати одну автоматизовану бібліотечно-інформаційну систему Волинської бібліотеки	2
Тема 8. Українські бібліотечні об'єднання та міжнародне співробітництво		
7	Практичне заняття №7. План 1. Засади та організаційні форми бібліотечного співробітництва. 2. Специфіка та функціональне призначення різних міжнародних інституцій у бібліотечній сфері. 3. Українська бібліотечна асоціація (УБА) – незалежна всеукраїнська громадська організація у процесі інформаційної глобалізації та інтеграції національної бібліотечної системи у світовий контекст. 4. Волинське відділення Української бібліотечної асоціації. 5. Міжнародна федерація бібліотечної асоціації та установ (IFLA). Практичне завдання: Підготувати реферат про українського бібліотекознавця (Н. М. Кушнарєнко, М. С. Слободяник, Т. І. Ківшар, В. В. Дерлеменко, А. А. Соляник, Т. В. Новальська, В. М. Горовий, І. О. Давидова, Г. В. Шемаєва тощо)	2
Разом		14

4.3.2. Індивідуальна навчально-дослідна робота

Індивідуальна навчально-дослідна робота (ІНДР) є видом позааудиторної індивідуальної діяльності здобувача освіти, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання здобувачем освіти ІНДР прилюдним захистом навчального проєкту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу – це вид науково-дослідної роботи здобувача освіти, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види ІНДЗ, вимоги до них та оцінювання:

- опрацювання понятійного апарату (2 балів);
- анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки (3 бали);
- повідомлення з теми: сучасні відкриття з теми, аналіз інформації, самостійні дослідження (2 бали);
- дослідження з тематики у вигляді реферату із прилюдним захистом (5 балів);
- підготовка тез доповіді, статті (10 балів);
- доповідь на науковій конференції (без публікації тез) (3 балів);
- проходження додаткового(-их) курсу(-ів) (неформальна освіта) з тематики освітнього компонента (5 балів за один, 10 – за всі).

Орієнтовна структура ІНДЗ – реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

Індивідуальна робота з курсу «Бібліотекознавство та адміністрування бібліотечних систем» виконується у формі **реферату/повідомлення**. Тему реферату здобувач освіти погоджує з викладачем індивідуально.

Тематика ІНДЗ

Підготовка реферату /повідомлення за темами:

- Тема 1. Бібліотекознавство як наука: об'єкт, предмет.
- Тема 2. Сучасне трактування понять «бібліотекознавство», «адміністрування».
- Тема 3. Методологія, методи та етапи розвитку бібліотекознавства.
- Тема 4. Завдання дисципліни «Бібліотекознавства та адміністрування бібліотечних систем».
- Тема 5. Управління бібліотекою, шляхи оптимізації.
- Тема 6. Історія бібліотечної справи: зміст, форми, методи й організація суспільного користування книгами в умовах різних суспільно-економічних формацій.
- Тема 7. Бібліотекознавство як соціальний інститут.
- Тема 8. Загальнодоступність бібліотек – основний принцип діяльності: критерії, умови реалізації.
- Тема 9. Зв'язки «Бібліотекознавства та адміністрування бібліотечних систем» із суміжними науковими дисциплінами.
- Тема 10. Бібліотекознавство як оптимізація соціального використання інформації у вигляді публікацій.
- Тема 11. Бібліотечна справа – галузь інформаційної, культурної, освітньої діяльності суспільства.
- Тема 12. Національні бібліотеки: статус, типологічні особливості та функції.
- Тема 13. Обласні бібліотеки: завдання, структура, зміст діяльності.
- Тема 14. Обласні бібліотеки України як інформаційні, культурні та освітні заклади.
- Тема 15. Електронний каталог (ЕК) доступ через міжбібліотечну інформаційну мережу (МБІМ).
- Тема 16. Програмні АБІС на базі бібліотек Волинської області.
- Тема 17. Бібліографічні видання та публікації – результат діяльності визначеної інформаційної системи.
- Тема 18. Видавнича робота Волинської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Олени Пчілки.
- Тема 19. Видання Волинської обласної бібліотеки для юнацтва.

Тема 20. Сучасні форми популяризації документів та інформації в бібліотеці.

Тема 21. Культура читання в бібліотеці як невід'ємний атрибут загальної виховання.

Критерії оцінювання ІНДЗ (презентація, реферат)

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	1 бали
	Складання плану роботи	2 бали
2.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень у логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку питання	2 бали
3.	Дотримання правил реферування наукових публікацій	2 бали
	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	2 балів
4.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титольний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел, посилання	1 бали
Разом		10 балів

Оцінка за ІНДЗ у вигляді реферату: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
9 – 10	відмінно	5	A	відмінно
6 – 8	добре	4	BC	добре
4 – 5	задовільно	3	DE	задовільно
0 – 3	незадовільно	2	FX	незадовільно з можливістю повторного виконання

4.3.3. Теми самостійної роботи здобувачів освіти

з/п	Назва теми	К-сть годин
Змістовий модуль І.		
Теоретичні основи бібліотекознавства, аналіз його закономірностей		
1	Тема 1. Історія походження терміну «бібліотекознавство» Опрацювати матеріали та підготувати огляд л-ри на тему «Поширення в Україні терміну «бібліотекознавство»	8
2	Тема 2. Зародження бібліотечної справи в Україні та зв'язок бібліотекознавства з науковими дисциплінами Опрацювати матеріали та підготувати глосарій понятійного апарату з бібліотекознавства	6

3	Тема 3. Організація та управління бібліотечною справою як основа загального бібліотекознавства Опрацювати основну літературу та додаткову з дисципліни «Бібліотекознавство та адміністрування бібліотечних систем»	8
4	Тема 4. Організаційно-правові документи та діяльність бібліотеки Опрацювати організаційно-правові документи про роботу бібліотек за останні 3 роки (звернути увагу на надання платних послуг)	8
Усього		30
Змістовий модуль 2. Інноваційні методи бібліотечно-інформаційного обслуговування		
5	Тема 5. Типологізація бібліотек в Україні, зокрема на Волині. Бібліотечний сервіс Опрацювати матеріали сайту «Волинська обласна універсальна наукова бібліотека імені Олени Пчілки» (URL: http://ounb.lutsk.ua/)	6
6	Тема 6. Бібліотекознавча інформація – посередник у системі соціальної комунікації Опрацювати матеріали на одну з тем: «Видавнича робота Волинської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Олени Пчілки», «Видання обласної бібліотеки для юнацтва», «Видання обласної бібліотеки та дітей»	8
7	Тема 7. Автоматизовані бібліотечні інформаційні системи (АБІС) Опрацювати матеріали про одну АБІС, що працює на Волині	8
8	Тема 8. Українські бібліотечні об'єднання та міжнародне співробітництво Опрацювати і представити у вигляді реферату чи презентації «Сайт ВГО Української бібліотечної асоціації» (URL: https://ula.org.ua/) чи «Сайт Волинської бібліотечної асоціації» (URL: http://ounb.lutsk.ua/)	8
Усього		30
Разом		60

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ

Змістовий модуль та теми курсу	Форми контролю	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи бібліотекознавства, аналіз його закономірностей			
Тема 1. Історія походження терміну «бібліотекознавство» (8 год.)	Співбесіда, виконання завдання	2	III-IV
Тема 2. Зародження бібліотечної справи в Україні та зв'язок бібліотекознавства з науковими дисциплінами (6 год.)	Співбесіда, виконання завдання	2	III-IV
Тема 3. Організація та управління бібліотечною справою як основа загального бібліотекознавства (8 год.)	Співбесіда, виконання завдання	2	V-VI
Тема 4. Організаційно-правові документи та діяльність бібліотеки (8 год.)	Співбесіда, виконання завдання	2	VI- VII
<i>Всього: 30 год.</i>	<i>Всього: 8 балів</i>		
Змістовий модуль 2.			

Інноваційні методи бібліотечно-інформаційного обслуговування			
Тема 5. Типологізація бібліотек в Україні, зокрема на Волині. Бібліотечний сервіс (6 год.)	Співбесіда, виконання завдання	2	VIII-IX
Тема 6. Бібліотекознавча інформація – посередник у системі соціальної комунікації (8 год.)	Співбесіда, виконання завдання	2	X-XI
Тема 7. Автоматизовані бібліотечні інформаційні системи(АБІС) (8 год.)	Співбесіда, виконання завдання	2	XII- XIII
Тема 8. Українські бібліотечні об'єднання та міжнародне співробітництво (8 год.)	Співбесіда, виконання завдання у вигляді реферату чи презентації	1	XIV
<i>Всього: 30 год.</i>	<i>Всього: 7 балів</i>		
<i>Разом: 60 год.</i>	<i>Разом: 15 балів</i>		

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

При вивченні освітнього компонента «Бібліотекознавство та адміністрування бібліотечних систем» використовуються загальні методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності, зокрема:

- словесні методи – лекція, опитування, бесіда та обговорення проблемних питань на практичних заняттях;
- наочні методи – ілюстрування навчального матеріалу із використанням мультимедійних презентацій PowerPoint, відеоматеріалів та інших засобів інформаційно-комунікаційних технологій;
- дослідницькі методи – виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань (ІНДЗ);
- методи самостійної роботи – опрацювання навчальної, наукової та інформаційної літератури за темами дисципліни, виконання завдань для самостійної роботи тощо.

5.2. Інклюзивні методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються спеціальні інклюзивні методи навчання: диференційоване та індивідуалізоване навчання; адаптація навчальних матеріалів і завдань до індивідуальних освітніх потреб здобувачів освіти; використання доступних цифрових та мультимедійних ресурсів; поєднання індивідуальних, парних і групових форм роботи; створення безпечного, доброзичливого та недискримінаційного освітнього середовища; забезпечення гнучких форм комунікації та оцінювання результатів навчання.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Навчальна дисципліна оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається з двох змістових модулів.

Результати навчальної діяльності здобувачів освіти оцінюються за 100-бальною шкалою.

За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.

Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру.

Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки здобувачам освіти, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.

Загальні критерії оцінювання успішності здобувачів освіти, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано в таблиці нижче.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу здобувача освіти на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Індивідуальні навчально-дослідні завдання, які виконує здобувач освіти за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на практичних заняттях.

Модульний контроль знань здобувачів освіти здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	Ставиться за вияв здобувачем освіти повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді здобувача освіти наявні незначні помилки.
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхневу обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але здобувач освіти спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	Виставляється здобувачу освіти, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхнева, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться здобувачеві освіти, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
		екзамен	залік		
90 – 100	відмінно	5	зараховано	A	відмінно
82 – 89	добре	4		B	добре (дуже добре)
75 – 81	добре	4		C	добре
64 – 74	задовільно	3		D	задовільно
60 – 63	задовільно	3		E	задовільно (достатньо)
35 – 59	незадовільно	2	не зараховано	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	незадовільно	2		F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6.2. Система оцінювання роботи здобувачів освіти упродовж семестру

Вид діяльності здобувача освіти	Максимальна кількість балів	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2	
		кількість одиниць	на кількість балів	кількість одиниць	максималь на кількість балів
I. Обов’язкові					
1.1. Робота на семінарському занятті	25	4	12	3	13
1.2. Виконання завдань для самостійної роботи	15	4	8	4	7
1.3. Виконання модульної роботи	40	1		1	40
1.4. Виконання індивідуальних завдань (реферат)	20			1	10
Разом			20		70
Максимальна кількість балів за обов’язкові види роботи: 90					
II. Вибіркові					
Виконання завдань для самостійного опрацювання (за вибором студента)					
2.1. дослідження з тематики у вигляді реферату охоплює весь зміст навчального курсу					10
2.2. підготовка тез доповіді, статті					10
2.3. доповідь на науковій конференції (без публікації тез)					5
2.4. проходження додаткового(-их) курсу(-ів) (неформальна освіта) з тематики освітнього компонента					10
2.5.опрацювання понятійного апарату					2
2.6. анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки					3
2.7. повідомлення з теми: сучасні відкриття з теми, аналіз інформації, самостійні дослідження					3
Разом			не більше		10
Максимальна кількість балів за вибіркові види роботи: 10					
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 100					

7. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. «Бібліотекознавство та адміністрування бібліотечних систем» як навчальна дисципліна: зміст, мета, завдання.
2. Взаємозв'язок дисципліни «Бібліотекознавство та адміністрування бібліотечних систем» з іншими дисциплінами.
3. Законодавство про бібліотеки і бібліотечну справу в Україні.
4. Центри бібліотекознавчих досліджень в Україні, їх характеристика.
5. Українська бібліотечна асоціація та її роль в управлінні бібліотечною справою України.
6. Завдання бібліотекознавства – розвиток теорії бібліотечної справи.
7. Виникнення бібліотек у Київській Русі.
8. Початки бібліотечної справи в Україні.
9. Розвиток бібліотекознавства в незалежній Україні
10. Провідні вчені у галузі бібліотекознавства незалежної України.
11. Історія походження терміну «бібліотекознавство».
12. Поширення в Україні терміну «бібліотекознавство».
13. Законодавче визначення управління бібліотечною справою.
14. Повноваження керівника бібліотеки.
15. Співпраця з громадськими організаціями, волонтерськими центрами, підписання меморандумів, договорів.
16. Структурна характеристика бібліотеки: основні елементи та підсистеми, їх внутрішні і зовнішні функції.
17. Бібліографічна інформація: види, функції.
18. Афінна та латентна бібліографічна інформація.
19. Зміст, форми, методи бібліотечної справи.
20. Координація і кооперування бібліотечної діяльності.
21. Відомі українські бібліотекознавці.
22. Бібліотека як соціальний інститут.
23. Місце та роль бібліотеки у суспільстві.
24. Основи організації бібліотечної справи.
25. Принципи побудови мережі бібліотек та їх типізація.
26. Основні завдання та напрями бібліотечної роботи.
27. Планування, значення та види планів.
28. Звітність, види звітів.
29. Роль бібліотекознавства у сучасному управлінні суспільством.
30. Національні бібліотеки.
31. Обласні бібліотеки.
32. Мережа бібліотек Волинської області.
33. Централізовані бібліотечні системи територіальних громад (на прикладі Луцької міської централізованої системи).
34. Електронний каталог (ЕК), його створення та значення.
35. Бібліографічне інформування споживачів (БІС) у бібліотеці.
36. Характеристика та види бібліографічної продукції.
37. Загальна характеристика управління системою бібліотечного обслуговування.
38. Форми популяризації документів та інформації в бібліотеці.
39. База даних як важливий складник довідково-бібліографічного апарату сучасної бібліотеки.
40. Бібліотечне обслуговування відвідувачів з зособливими освітніми потребами.
41. Абонемент як основний відділ бібліотечного обслуговування.
42. Бібліотечне обслуговування у читальних залах.
43. Права та обов'язки громадян, підприємств, установ і організацій в Україні на бібліотечне обслуговування.

44. Методи реклами книги, читання, бібліотеки за допомогою сучасних піар-технологій.
45. Поняття про бібліотечні послуги, їх класифікація та особливості.
46. Теоретичні основи бібліотечної культури.
47. Етичний кодекс бібліотекаря, його значення та вдосконалення у час впровадження сучасних інформаційних технологій.
48. Бібліотечної сервіс та етикет.
49. Основні види проєктної діяльності бібліотек.
50. Бібліотечний фонд як наукове поняття та підсистема бібліотеки. Робота з фондом у воєнний час.

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Поточне тестування та самостійна робота								Інд. робота	Модульний контроль	Сума	Залік*	
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2								Сам. робота
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	15	20	40	100	не більше 30
3	3	3	3	4	3	3	3					

*залік складається у випадку, коли здобувач освіти не набрав необхідну кількість балів для автоматичного заліку, або ж хоче підвищити свій бал.

Оцінка за залік: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
25 – 30 та більше	відмінно	5	A	відмінно
20 – 24	добре	4	BC	добре
15 – 19	задовільно	3	DE	задовільно
0 – 14	незадовільно	2	FX	незадовільно з можливістю повторного виконання

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Електронний навчальний комплекс дисципліни «Бібліотекознавство та адміністрування бібліотечних систем» на платформі Moodle. URL: <https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=23935>.
2. Конон Надія Гнатівна : біобібліогр. покажч. / ВСП ЗВО ВМУрОЛ «Україна» Луцький ін-т розвитку людини; Волин. обл. б-ка для юнацтва ; уклад. Р. П. Тимошук ; упоряд. О. Й. Дем'янюк ; відповід. за вип. С. С. Савич. Луцьк : ФОП Мажула Ю.М., 2025. 80 с.
3. Конон Н. Г. Автоматизовані інформаційно-пошукові системи : метод. рек. для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавр, галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». Луцьк : Луцький ін-т розвитку людини Ун-ту «Україна», 2022. 34 с.
4. Конон Н. Г. Аналітико-синтетична переробка інформації: метод. рек. для здобувачів освіти освіт. ступеню бакалавр, галузі знань 02 Культура і мистецтво, спец.: 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». Луцьк : ЛІРолУн-ту «Україна», 2025. 48с.
5. Конон Н. Г. Бібліографознавство: метод. рек. для здобувачів вищої освіти заочної форми навч. освітнього рівня бакалавр, галузі знань 02 Культура і мистецтво,

спеціальності: 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». Луцьк : Луцький ін-т розвитку людини Ун-ту «Україна», 2020. 42 с.

8.1. Навчально-методичні аудіо- і відеоматеріали, у т.ч. для здобувачів освіти з інвалідністю

Для інклюзивного навчання:

- наявність навчально-методичної літератури в електронному, друкованому, форматах для осіб з інвалідністю;
- наявність матеріалів в електронному форматі до курсу розміщених на сайті Інтернет-підтримки навчального процесу : <https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=23935>.

8.2. Глосарій (термінологічний словник)

Абонент бібліотеки – читач бібліотеки чи установа, що користується бібліотечним обслуговуванням

Автоматизована інформаційно-пошукова система – пошукова система, створена на базі електронно-обчислювальної техніки, призначена для автоматизованого пошуку в електронному каталозі

Автор – особа, яка створила твір або брала участь у його створенні. Автором може бути установа чи організація, від імені яких публікуються матеріали

Автореферат дисертації – наукове видання у вигляді брошури авторського реферату проведеного дослідження, яке подається на здобуття наукового ступеня

Авторський знак – умовне позначення прізвища автора або першого слова заголовка твору. Застосовується для розстановки творів друку в алфавітному порядку

Айстопери (eyestoper – дослівно «той, що зупиняє очі») – назва, що використовується в рекламі, покликана привертати увагу людей до об'яви. Наприклад, найсильніший «айстопер» – це колір, особливо яскравий, адже саме колір предмета людське око розрізняє швидше за все. Також, використовуються різноманітні нестандартні і смішні зображення тварин, людей. Такий прийом використовується в бібліотеках для оформлення книжкових виставок

Алфавітне бібліографічний посібник – бібліографічний посібник, в якому бібліографічні записи розташовані в алфавітному порядку індивідуальних і колективних авторів і заголовків документів

Алфавітно-предметний покажчик до систематичного каталогу (АПП) – допоміжний апарат до систематичного каталогу, що представляє собою алфавітний перелік предметних рубрик, що розкривають зміст відображених у систематичному каталозі документів із зазначенням відповідних класифікаційних індексів. Кожне слово АПП заноситься на окремі картки, які розставляються в алфавітному порядку в спеціально виділений ящик систематичного каталогу. АПП є свого роду «ключем» до систематичного каталогу. Він підказує, де, в якому розділі, і під яким індексом слід шукати потрібну книгу

Алфавітний каталог (АК) – бібліотечний каталог, в якому бібліографічні записи розташовуються в алфавітному порядку авторів, найменувань організацій або заголовків документів

Альбом – книжкове або комплектне листове образотворчого мистецтва, що має, як правило, пояснювальний текст

Альманах – збірка, що містить літературно-художніх та науково-популярні твори, об'єднані за певною ознакою (тема, час написання тощо)

Аналітичний бібліографічний опис – бібліографічний опис статті з книги, журналу або періодичного видання

Анотація – коротка характеристика документа, що пояснює його зміст, призначення, форму, інші особливості

Анотоване бібліографічний посібник – бібліографічний посібник, в якому всі або більшість бібліографічних записів включають анотації

Анонімний автор – автор, який опублікував документ без вказівки свого імені

Антологія – неперіодичний збірник вибраних літературно-художніх творів (або витяг з них), переважно віршованих

Атлас - альбом, що містить зображення різних об'єктів (карти, креслення, малюнки), створений для навчання або практичних цілей

Аудіовізуальний документ – документ, що містить образотворчу і звукову інформацію, відтворення якої вимагає застосування відповідного обладнання. До аудіовізуальних документів відносяться грамплатівки, магнітні фонограми, діаматеріали і вузькоплівкові кінофільми, відеокасети, CD-Rom

Афіша – рекламне або довідкове листове видання з інформацією про який-небудь культурний захід і призначене для розклеювання

Багатотомне видання - неперіодичне видання, що складається з двох або більше нумерованих томів і становить єдине ціле за змістом і оформленням

База даних (БД) – набір даних, який представлений на машинному носії у вигляді, що дозволяє здійснювати автоматизовану переробку розміщеної в ньому інформації. База даних призначена для зберігання даних про придбані бібліотекою виданнях, інформації про місцезнаходження окремих екземплярів (палітурок) кожного видання і відомостей про читачів

Банер – вид рекламного носія в сіті Інтернет, зображення, як правило, рекламного змісту, при натисканні на яке відкривається веб-сторінка з більш докладним описом рекламованої акції, товару або послуги. Стандартними розмірами банерів вважаються 468x60, 100x100, 420x200, 234x60. Банери бувають статичними gif або jpeg картинки і динамічними flash-банери

Бібліограф – співробітник бібліотеки, що має спеціальну бібліографічну освіту. До бібліографа можна звернутися за допомогою в пошуку необхідної інформації про документи. Бібліограф допоможе в роботі з каталогами, підкаже, як простіше знайти необхідну інформацію. Бібліографи складають бібліографічні списки літератури, рекомендаційні бібліографічні посібники з різних тем, які можна використовувати при пошуку інформації

Бібліографічна база даних – база даних, що містить бібліографічні записи

Бібліографічний запис – елемент інформації про документ, що фіксує в документальній формі відомості, що дозволяють розкрити його склад і зміст з метою бібліографічного пошуку

Бібліографічна інформація – інформація про документи, необхідна для їх пошуку і використання

Бібліографічна картотека – бібліографічний посібник, реалізований у картковій формі

Бібліографічна довідка – відповідь на разовий запит, що містить бібліографічну інформацію про наявність і місцезнаходження документа (адресна довідка), про зміст бібліографічної інформації з певної теми (тематична довідка); про відсутніх або перекручених у запиті елементах бібліографічного опису

Бібліографічна послуга – результат бібліографічного обслуговування, що задовольняє потреби в бібліографічній інформації

Бібліографічне видання – бібліографічний посібник, випущений у вигляді окремого документу у формі неперіодичного, серійного, періодичного або продовжуваного видання

Бібліографічне інформування - систематичне забезпечення бібліографічною інформацією абонента відповідно до його довготривалого чинного запиту

Бібліографічне обслуговування – забезпечення споживачів бібліографічною інформацією

Бібліографічний запит – інформаційний запит на бібліографічну інформацію

Бібліографічний огляд – бібліографічний посібник, в письмовій або усній формі представляє собою зв'язне оповідання про документи

Бібліографічний опис – сукупність бібліографічних відомостей про документ, наведених за певними правилами, що встановлює порядок проходження областей та елементів, і призначених для ідентифікації і загальної характеристики документа. Бібліографічний опис допоможе Вам зорієнтуватися при пошуку інформації в книжковому фонді бібліотеки, відображаючи коротку характеристику документа: автор, назва, рік і місце видання

Бібліографічний покажчик – бібліографічний посібник зі складною структурою, яка передбачає наявність допоміжних покажчиків, передмови, змісту, списку скорочень

Бібліографічний покажчик до видання – частина довідкового апарату видання, що розкриває склад або зміст творів, вміщених у даному виданні

Бібліографічний посібник – впорядкована множина бібліографічних записів, об'єднаних за будь-якою ознакою

Бібліографічний пошук – інформаційний пошук, здійснюваний в каталозі або картотеці на підставі бібліографічних даних

Бібліографічний список – список документів, складений відповідно до правил бібліографічного опису

Бібліографія – наукова дисципліна, мета якої допомагати читачеві орієнтуватися в книжкових скарбах. Бібліографія забезпечує підготовку, розповсюдження та використання бібліографічної інформації

Бібліотека – заклад культури, який збирає, зберігає і надає всім бажаючим джерела інформації. У Стародавньому Єгипті таким джерелом були глиняні таблички. В даний час це книги, журнали, відео-, аудіокасети, дискети і т.д.

Бібліотека-депозитарій – бібліотека, на яку покладено обов'язок постійного зберігання максимально повного бібліотечного фонду з метою звільнення фондів інших бібліотек регіону від маловикористовуваних творів друку та інших документів

Бібліотека-філія – бібліотека, що знаходиться в підпорядкуванні у центральній бібліотеки

Бібліотекар – співробітник бібліотеки, що має спеціальну бібліотечну освіту. Бібліотекар працює не тільки з читачами, а й утримує в порядку фонд джерел інформації. Одне з головних завдань - допомогти читачеві під час його роботи в бібліотеці

Бібліотерапія – використання спеціально підібраних книг в якості допоміжного лікувального засобу в медицині і психології; лікувальний вплив на психіку хворої людини за допомогою книги; перспективний напрям діяльності бібліотек, що займаються вивченням впливу спеціально підібраної літератури на стан здоров'я хворої людини

Бібліотечна мережа – бібліотечна система, об'єднана спільністю завдань, організаційних рішень, рядом єдиних ознак (належність до певної території, засновнику, галузі тощо)

Бібліотечна система – сукупність взаємодіючих бібліотек, об'єднаних на певних договірних умовах з метою більш повного задоволення запитів користувачів і ефективного використання бібліотечно-бібліографічних ресурсів

Бібліотечна послуга – результат бібліотечного обслуговування, що задовольняє певну потребу користувача бібліотеки (видачу та абонування документів, надання інформації про нові надходження, довідки, виставки, консультації)

Бібліотечна справа – галузь ідеологічної, культурно-освітньої та науково-інформаційної діяльності, яка забезпечує задоволення потреб населення у творах, пресі та інших документах за допомогою бібліотек

Бібліотечне обслуговування – діяльність бібліотеки по пропаганді та видачу творів друку та інших документів або їх копій, надання допомоги в їх виборі та використанні

Бібліотечний абонемент – форма бібліотечного обслуговування, що передбачає видачу документів для використання поза стінами бібліотеки (наприклад, вдома або в інституті)

Бібліотечний вебсайт – „місце” (переклад з англ. мови слова „site”), тобто місце для електронної бібліотеки, представленої в Інтернеті на якомусь загальному сервері (установи, організації тощо), з ресурсами чи без них

Бібліотечний вебсервер – це самостійний сервер (комп’ютер), який повністю розрахований тільки під бібліотеку та її електронні ресурси (послуги та продукти)

Бібліотечна вебсторінка – означає сторінку або рубрику бібліотечного вебсерверу або вебсайту

Бібліотечний каталог – сукупність розташованих за певними правилами бібліографічних записів на документи, що розкриває склад і зміст фонду бібліотеки

Бібліотечний маркетинг – загальна концепція управління бібліотекою, за якої вся її діяльність спрямована на послідовне задоволення існуючих і майбутніх запитів, потреб і очікувань користувачів і, тим самим, на реалізацію функцій і завдань бібліотеки

Бібліотечний пункт – форма нестационарного обслуговування - територіально відокремлений підрозділ, організовується за місцем проживання, роботи або навчання користувачів бібліотек

Біобібліографічний посібник – посібник, що містить біографічні відомості про певний особу чи осіб, а також бібліографічну інформацію про їх твори та літературу про них

Біографічний довідник – довідник, що містить відомості про життя і діяльність будь-яких осіб

Брошура – книжкове видання об’ємом понад 4, але не більше 48 сторінок

Буклет – листове видання у вигляді одного аркуша друкованого матеріалу, свальцованого будь-яким способом у два чи більше згинів

Бюлетень – періодичне або продовжуване видання, яке випускається оперативно, містить стислі офіційні матеріали з питань, що входять до кола ведення організації, що їх випускає

Вебсайт бібліотеки – презентація образу бібліотеки в інформаційному просторі. На сьогодні це невід’ємна частина сучасної бібліотеки

Відеодокументи, відеофонограми – аудіовізуальний документ на стрічковому чи дисковому носії, який містить інформацію, зафіксовану на ньому за допомогою відео звукозапису

Відеотека – організація або служба (відділ бібліотеки), в обов’язок якої входить збір, зберігання і надання в розпорядження користувачів відеодокументів

Видання – документ, призначений для поширення в ньому інформації, що пройшла редакційно-видавничу обробку, отриманий друкуванням або тисненням, поліграфічно самостійно оформлений, має вихідні дані

Вибірне поширення інформації (ВПП) – поширення інформації, що з’явилася в інформаційно-пошуковій системі, відповідно з постійними інформаційними запитами споживачів інформації

Видавництво, видавець – юридична особа (організація або фізична особа), яка здійснює підготовку до видання і випуск документа

Вихідні дані – відомості, що інформують про місце видання, видавництво та дату видання, розміщенні на титульному аркуші документа

Галузева бібліотека – бібліотека, яка задовольняє інформаційні потреби по певній галузі знання або практичної діяльності на основі відповідного фонду та інформаційно-пошукового апарату

Галузевий бібліографічний посібник – бібліографічний посібник, що відображає документи по певній галузі знання

Генеральний каталог – бібліотечний каталог, що відображає весь бібліотечний фонд, за винятком обмінних і резервних фондів

Гіпертекстова база даних – текстова база даних, записи в якій містять зв’язки з іншими записами

Групове інформування – бібліографічне інформування групи споживачів інформації, виділеної за певною ознакою, члени якої мають близькі за змістом інформаційні потреби

Дата видання - дата випуску, зазначена на документі або встановлена на основі аналізу тексту документа або з інших джерел

Депозитарний фонд – фонд, призначений для постійного зберігання та використання в спеціально виділених бібліотеках-депозитаріях

Десяткова класифікація – ієрархічна класифікаційна система, в якій кожен клас може ділитися не більше ніж на десять підкласів, кожен з яких у свою чергу також поділяється на десять частин

Джерела комплектування - організації, установи та окремі особи, за допомогою яких комплектуються фонди бібліотек, інформаційних центрів

Документ – матеріальний носій даних із записаною на ньому інформацією, призначений для її передачі в часі і просторі. Документи можуть містити тексти, зображення, звуки тощо

Документ на мікроформі – фотодокумент на плівковому чи іншому носії, який для виготовлення і використання потребує відповідного збільшення за допомогою мікрографічні техніки

Документально-художнє видання – літературно-художнє видання, що містить твір, основою якого є документи, реальну подію або діяльність історичного обличчя

Допоміжний покажчик – частина бібліографічного посібника, що відображає відомості про документи, з відсиланням до відповідних бібліографічних записів

Електронне видання – електронний документ (група електронних документів), який пройшов редакційно-видавничу обробку, призначений для розповсюдження у незмінному вигляді, має вихідні дані

Журнал – періодичне журнальне видання, що містить статті або реферати по різних суспільно-політичним, науковим, виробничим та іншим питанням, літературно-мистецькі твори, що мають постійну рубрику, офіційно затверджені в якості даного видання

Журнальне видання – видання у вигляді блока скріплених у корінці аркушів друкованого матеріалу встановленого формату, видавничо-пристосоване до специфіки даного періодичного видання, в обкладинці або оправі

Заголовок – назва (слово, фраза, буква або група слів, фраз і букв), наведене на документі в тому вигляді, в якому воно встановлено або затверджене автором або видавцем, і призначене для ідентифікації і пошуку документа

Заголовок бібліографічного запису – елемент бібліографічного запису, розташований перед бібліографічним описом і призначений для впорядкування та пошуку бібліографічних записів

Заочний бібліотечний абонемент – бібліотечний абонемент, який надає читачам можливість отримання творів друку та інших документів безпосередньо за місцем проживання або роботи шляхом пересилання поштою

Запит користувача бібліотеки – вимога користувача бібліотеки на надання бібліотечної послуги

Збірник – видання, що містить ряд творів

Зведений каталог – бібліотечний каталог, що відображає фонди кількох самостійних бібліотек або бібліотечної мережі регіону (галузі)

Зібрання творів – однотомне чи багатотомне видання, що містить всі або значну частину творів одного або декількох авторів, що дає уявлення про його (їхню) творчість у цілому

Ізovidання – видання, більшу частину обсягу якого займає зображення

Ілюстрація – графічне зображення, що пояснює або доповнює основний текст, вміщений на сторінках (аркушах), включених до пагінації документу

Індивідуальне інформування – інформування користувача бібліотеки відповідно до його потреб

Інформаційна послуга – надання інформації певного виду споживачу за його запитом

Інформаційна система – система, призначена для зберігання, обробки, пошуку, розповсюдження, передачі та надання інформації

Інформаційне обслуговування – забезпечення споживачів необхідною інформацією, здійснюване інформаційними органами і службами шляхом надання інформаційних послуг

Інформаційний листок – реферативне періодичне видання, що відображає відомості про передовий виробничий досвід або науково-технічні досягнення

Інформаційний пошук – дії, методи і процедури, що дозволяють здійснювати відбір певної інформації з масиву даних

Інформаційний центр – організація, що виконує функції зі збору, переробки та поширення інформації

Інформаційно-пошукова система (ІПС) – сукупність довідково-інформаційного фонду та технічних засобів інформаційного пошуку в ньому

Інформаційно-пошуковий тезаурус (ІПТ) – автоматизований словник, призначений для пошуку слів за смисловим змістом

Інформація – відомості про осіб, предмети, факти, події, явища і процеси незалежно від форми представлення

Інформування - забезпечення інформацією зацікавлених користувачів

Календар – періодичне довідкове видання з послідовним переліком днів, тижнів, місяців даного року, а також інші відомості різного характеру. Календарі можуть бути щорічними, щомісячними, щоденними

Календар знаменних дат – календар-щорічник, що включає вибіркового перелік днів року, пов'язаних з якими-небудь пам'ятними подіями та відомостями про ці події

Картотека заголовків художньої літератури – алфавітна бібліографічна картотека, що забезпечує пошук по заголовкам творів художньої літератури

Картотека місцевих видань – бібліографічна картотека, що відображає випущені на даній території видання

Картотека персоналій – бібліографічна картотека, що відображає документи, пов'язані з життям та діяльністю окремих осіб, і організована в алфавітному порядку їх імен

Картотека рецензій – бібліографічна картотека, що відображає рецензії, опубліковані в періодичних та продовжуваних виданнях, збірниках

Каталог заголовків – алфавітний каталог заголовків документів

Каталог місцевих видань – бібліотечний каталог, що відображає випущені на даній території видання

Каталожний індекс - в систематичному каталозі - класифікаційний індекс, який вказує розділ каталогу, в який повинна бути поміщена дана каталожна картка

Кінодокументи – аудіовізуальний документ на плівковому носіїві, що містить зафіксовані на ньому за допомогою кінематографічної техніки предмети у вигляді послідовно розташованих фотографічних зображень

Кінофільм – кінодокументи на плівковому носіїві, що представляє собою сукупність послідовних фотографічних зображень, об'єднаних загальним сюжетом і призначених для відтворення на екрані за допомогою проектування

Класифікаційне індексування, бібліографічна систематизація, класифікаційна систематизація, систематизація – процес вираження змісту документа та запиту інформаційно-пошуковою мовою

Класифікаційний індекс – умовне позначення розподілу будь-якої системи класифікації, до якої стосується документ

Ключове слово – слово чи словосполучення з тексту документа або запиту, яке несе в даному тексті істотне смислове навантаження з точки зору інформаційного пошуку

Книжкове видання – видання у вигляді блока скріплених у корінці аркушів друкованого матеріалу будь-якого формату в обкладинці або палітурці

Книжкова виставка – це реклама кращих творів з числа новинок або книг, пов'язаних спільною темою, шляхом їх безпосереднього показу читачеві. У бібліотеці існують

традиційні бібліотечні виставки: персональні, тематичні, до знаменних дат і виставки нестандартні: виставка-кросворд, виставка-пошук, виставка-вікторина

Комплектування фонду – сукупність процесів виявлення, відбору, замовлення, придбання, отримання та реєстрації документів, що відповідають завданням бібліотеки, інформаційного центру

Краєзнавча картотека – бібліографічна картотека, що відображає документи краєзнавчого змісту

Краєзнавчий каталог – регіональний каталог, що відображає документи краєзнавчого змісту

Краєзнавчий бібліографічний посібник – бібліографічний посібник, що відображає документи про певну місцевість в країні

Листівка – карткове видання, надруковане з одного або обох сторін

Листове видання – видання у вигляді одного чи декількох аркушів друкованого матеріалу будь-якого формату без скріплення

Літературно-мистецький журнал – журнал видання творів художньої літератури, а також публіцистичні та критичні статті і матеріали

Літературно-художнє видання – видання, що містить твір художньої літератури

Масове інформування – інформування широкого кола споживачів інформації щодо соціально значущих тем

Міжбібліотечний абонемент (МБА) – абонемент, заснований на використанні документів з фондів інших бібліотек при їх відсутності в даному фонді

Місце видання – місцезнаходження видавництва або видавця, який випустив документ

Монографія – науково або науково-популярне книжкове видання повного дослідження однієї проблеми або теми, що належить одному чи кільком авторам

Наукова бібліотека – бібліотека, яка забезпечує розвиток науки; задовольняє інформаційні потреби наукових установ та окремих осіб, пов'язані з дослідницькою діяльністю на основі відповідного фонду та інформаційно-пошукового апарату

Наукове видання – видання, що містить результати теоретичних і експериментальних досліджень, а також підготовлених науковцями до публікації пам'яток культури, історичних документів

Науково-допоміжний бібліографічний посібник – бібліографічний посібник, націлений на допомогу науково-видавничій діяльності

Науково-популярне видання – видання, що містить відомості про теоретичні і експериментальні дослідження в галузі науки, культури і техніки, викладені у формі, доступній читачеві-неспеціалісту

Науково-популярний журнал – журнал, що містить статті та матеріали про основи наук, про теоретичні і експериментальні дослідження в галузі науки, культури, практичній діяльності, що служить поширенню знань та самоосвіти

Науково-художнє видання – літературно-художнє видання, що містить твір, в основу якого покладено науковий факт

Науковий журнал – журнал, що містить статті та матеріали про теоретичні дослідження, а також статті і матеріали прикладного характеру, призначений науковим працівникам

Національна бібліотека – бібліотека, яка в рамках національної (державної) бібліотечно-інформаційної системи виконує особливі функції: отримання обов'язкового примірника документів країни, її каталогізація та забезпечення збереження, надання централізованих інформаційно-бібліотечних послуг читачам, забезпечення збереження і пропаганда національної культурної спадщини, проведення державної політики в галузі інформаційної культури, керівництво національними компаніями з пропаганди книги та читання та участь у міжнародних програмах і проектах

Неперіодичне видання – видання, що виходить одноразово, продовження якого не передбачається

Нормативний бюлетень – бюлетень, який містить матеріали нормативного, директивного чи інструктивного характеру, що видається, як правило, будь-яким державним органом

Нотне видання - видання, більшу частину обсягу якого займає нотний запис музичного твору (творів)

Обмін документами – передача документів за угодою в постійне користування із одних бібліотек, інформаційних центрів або різних організацій в інші

Обмінний фонд – фонд, призначений для обміну документами, безоплатної передачі бібліотекам, інформаційним центрів та продажу їх організаціям і приватним особам

Об'єм документа – загальне число сторінок документа, включаючи окремі листи ілюстрацій, карти, додатки

Обов'язковий примірник – примірники різних видів тиражованих документів, що підлягають передачі виробниками у відповідні установи та організації в порядку і кількості, встановлених законом

Організація фонду – сукупність процесів прийому, обліку, технічної обробки, розміщення та зберігання документів

Основний заголовок – заголовок, розміщений першим або виділений поліграфічним способом на титульному аркуші

Основний автор – автор, який зробив найбільший внесок в інтелектуальний і художній зміст документа, виділений серед інших авторів словесно чи поліграфічними засобами

Офіційне видання – видання, що публікується від імені державних органів, установ чи громадських організацій, що містить матеріали нормативного або директивного характеру

Пагінація – порядкова нумерація сторінок, стовпців, таблиць, ілюстрацій, відрізків тексту документа цифрами (арабськими або римськими), іноді літерами

Пересувна бібліотека – бібліотека, розташована в спеціально обладнаному, укомплектованому транспортному засобі і змінює своє місцезнаходження з метою обслуговування територіально віддалених від стаціонарної бібліотеки груп населення

Періодичне видання – серіальне видання, що виходить через певні проміжки часу, постійним для кожного року числом номерів (випусків), не повторюються за змістом, однотипно оформленими нумерованими і датованими випуску, що мають однакові заголовки

Персональний бібліографічний посібник – біобібліографічний посібник, присвячений одній особі

Плакат – листове видання у вигляді одного чи декількох аркушів друкованого матеріалу встановленого формату, надруковане з одного або обох сторін аркуша

Підзаголовок предметної рубрики – другий і кожний наступний елемент найчисленнішої предметної рубрики. Підзаголовки предметної рубрики в залежності від змісту можуть бути тематичними, географічними, хронологічними і формальними, а в залежності від ступеня спільності і меж застосування – загальними і специфічними

Повнотекстова база даних – текстова база даних, що містить повні тексти документів

Популярний бібліографічний посібник – бібліографічний посібник, призначений для задоволення пізнавальних інтересів широких кіл читачів

Посібник – видання, призначене на допомогу практичній діяльності чи в оволодінні навчальною дисципліною

Предметизація – визначення предметної рубрики для твору друку або іншого документа відповідно до його змісту

Предметна рубрика – коротке формулювання предмета, що розглядається в документі, призначена для пошуку документа

Предметний каталог – бібліотечний каталог, в якому бібліографічні записи розташовуються в алфавітному порядку предметних рубрик

Прикнижний бібліографічний посібник – бібліографічний посібник, вміщений у книзі і, як правило, відображає документи з її тематикою використані, цитовані і рекомендовані

Примітка – елемент бібліографічного опису, що містить додаткові відомості про документ, які стосуються окремих областях бібліографічного опису або до документа в цілому

Провідне слово предметної рубрики – перше слово предметної рубрики, щодо її місцезнаходження в предметному каталозі

Псевдонім – вигадане ім'я, яким автор підписує твір

Публікація – документ, доступний для масового використання

Публічна бібліотека – загальнодоступна бібліотека, призначена для задоволення інформаційних потреб широких верств населення

Регіональний бібліографічний посібник – бібліографічний посібник, виданий в певному регіоні і відображає документи, які пов'язані з регіоном за походженням, змістом та іншими ознаками

Регіональний каталог – бібліотечний каталог, що відображає літературу, що відноситься за своїм змістом до певного регіону, і організований в систематичному або предметному порядку

Рекомендаційний бібліографічний посібник – бібліографічний посібник, рекомендований читачам, що відбиває документи, відібрані по відповідним змістовним і якісним критеріям

Реставрація документа – відновлення та поліпшення експлуатаційних властивостей, а також форми і зовнішнього вигляду

Ретроспективне бібліографічний посібник – бібліографічний посібник, що відбиває масив документів будь-якого історичного періоду

Реферат – скорочений об'єктивний виклад змісту наукового документа з основними фактографічними даними та висновками

Реферативне видання – інформаційне видання, сукупності бібліографічних записів, що включають реферати

Рубрикатор – друкований чи рукописний документ, текстом якого є перелік предметних рубрик

Серіальне видання – видання, що виходить у плинні часу, тривалість якого заздалегідь не визначена, як правило, нумерованими і датованими випусками (томами) з постійною спільною назвою

Серія – серіальне видання, що включає сукупність томів, об'єднаних спільністю задуму, тематики, цільовим і читацьким призначенням, однотипово оформленні

Систематична картотека статей – бібліографічна картотека, що відображає матеріали з періодичних видань, що продовжуються, збірників та організована відповідно до певної системою класифікації документів

Систематичний каталог – бібліотечний каталог, в якому бібліографічні записи розташовуються за галузями знань у відповідності з певною системою класифікації документів

Словник – довідкове видання упорядкованого переліку мовних одиниць (слів, словосполучень, фраз, термінів, імен, знаків), доповнених відповідними довідковими даними

Співавтор – особа або організація, що створили твір спільно з іншою особою (особами), або організацією (організаціями)

Суспільно-політичний журнал – журнал, що містить статті та матеріали актуальної суспільно-політичної тематики, призначений для широких кіл читачів

Тривале видання – серійне видання, що виходить через невизначені проміжки часу, у міру накопичення матеріалу, не повторюються за змістом, однотипно оформленими нумерованими і датованими випусками, із спільною назвою

8.3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Бібліотекознавство: курс лекцій/ укл. К. М. Мовчан. Мукачево : РВЦ МДУ, 2019. 132с.
2. Веремчук О. В. Документаційне забезпечення як засіб ефективного управління. *Integration of Education, Science and Business in Modern Enviroment: Winter Debates: proceeding of the 3rd International Scientific and Practical Internet Conference (February 3-4, 2022)*. Dnipro, Ukraine : FOP Marenichenko V.V. 2022. С. 191-193.
3. Кияниця Є. О. Зв'язки бібліотек з громадськістю в соціокультурному просторі регіону : монографія. Київ : Ліра-К, 2021. 180 с.
4. Копанєва В. О. Бібліотека в середовищі цифрової науки : системно-інтеграційна взаємодія: монографія. Київ : Ліра-К, 2020. 322 с.
5. Матвієнко О. В., Цивін М. Н., Гуменчук А. В. Сучасні концепції документно-інформаційної науки: підготовка фахівців за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». Київ : Ліра-К, 2021. 141 с.
6. Хіміч Я. Інноваційна діяльність бібліотек: світові та українські тренди. *Вісник Книжкової палати* : наук.-практ. журн. 2025. № 3. С. 9-15.
7. Швецова-Водка Г. М. Загальне бібліографознавство. Бібліографічні ресурси України : навч. посіб. для студентів спец. 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа. Київ: Кондор, 2024. 220 с.

Допоміжна:

1. Башун О. Інша бібліотека – вийти за межі: щорічна конференція Української бібліотечної асоціації. *Бібліотечний форум : історія, теорія і практика*. 2020. № 2. С. 35–38.
2. Бібліотечно-інформаційне обслуговування: метод. рек. до організації самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» / укл. К. М. Мовчан. Мукачево: РВЦ МДУ, 2025. URL: <http://dspace.msu.edu.ua:8080/jspui/handle/123456789/13117>
3. Конон Н. Г. Волинська обласна бібліотека для дітей у контексті культурологічної індустрії, забезпеченні потреб школи. *Педагогічний пошук*: наук.-метод. журн.: свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 22420 12320ПР від 31.10.2016р. 2021. № 1 (109). С. 41-44. URL:https://drive.google.com/file/d/1wc_tXIjq75qf15SFUw39k9r_NRW_rOPQiw/view. Б-ка В. І. Вернадського URL:http://nbuv.gov.ua/UJRN/pedp_2021_1_12
4. Конон Н. Г. Інтерактивні форми роботи в бібліотеці для дітей. *Актуальні проблеми сучасної освіти та науки в контексті євроінтеграційного поступу* : матеріали доп. учасн. VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Луцьк, 26 трав. 2022 р.). Луцьк : ЛІПОЛ, 2022. С. 259-261. URL:<https://lutsk.uu.edu.ua/%d0%bc%d0%bd%d0%bf-viii/>
5. Конон Н. Г., Дем'янюк О. Й. Інформаційно-пошуковий потенціал Волинської обласної бібліотеки для дітей. *Інформаційні технології в культурі, мистецтві, освіті, науці, економіці та бізнесі*: матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф. (секція 4. Цифрові технології в культурних та креативних індустріях). (м. Київ, 20-21 квітня 2022 р.). / М-во освіти і науки України; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. Київ : Видавничий центр КНУКіМ, 2022. Ч. 2. С. 19-25. URL: <http://kn.knukim.edu.ua/conference2.html>
6. Конон Н. Г., Дем'янюк О. Й. Сайт як інтерактивна технологія формування бібліотечно-інформаційного середовища : III CISP Conference «AN INTEGRATED APPROACH TO SCIENCE MODERNIZATION: METHODS, MODELS AND MULTIDISCIPLINARITY»=III Міжнар. наук.-практ. конф. (Вінниця, 29 квіт. 2022 р.). *Грааль науки* : міжнар. наук. журнал. Відень; Вінниця : Європейська наукова платформа. 2022. С. 325-329. URL: <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.29.04.2022.054>
7. Конон Н. Г., Дем'янюк О. Й. Контент аналіз сайту Волинської державної обласної

універсальної наукової бібліотеки імені Олени Пчілки. *Технології, інструменти та стратегії реалізації наукових досліджень*: матеріали III Міжнар. наук. конф. У 2 т. (Львів, 15 квіт. 2022 р.). Вінниця : Європейська наукова платформа. 2022. Т. 2. С. 127-129. URL: <https://doi.org/10.36074/mcnd-15.04.2022>

8. Концепції розвитку цифрових компетентностей на період до 2025 року: розпорядж. Кабінету Міністрів України від 3 березня 2021 р. № 167-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021-%D1%80>

9. Палеха Ю. І., Іванова І. О., Черепуха Л. О. Бібліотечне фондознавство: навч. посіб. / за заг. ред. Ю. І. Палехи. Київ : Ліра-К, 2022. 276 с.

10. Палеха Ю. І., Смолівик І. В., Геращенко М. В. Стандартизація в документально-інформаційній, бібліотечній, архівній та видавничій справі: навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2021. 220 с.

11. Сенченко М. І. Бібліографія країн світу. Київ : Ліра-К, 2023. 306 с.

Статті викладача та здобувачів освіти

1. Конон Надія Гнатівна : біобібліогр. покажч. / ВСП ЗВО ВМУрОЛ «Україна» Луцький ін-т розвитку людини; Волин. обл. б-ка для юнацтва ; уклад. Р. П. Тимошук ; упоряд. О. Й. Дем'янюк ; відповід. за вип. С. С. Савич. Луцьк : ФОП Мажула Ю.М., 2025. 80 с.

2. Конон Н. Г., Дем'янюк О. Й. Нормативно-правове забезпечення поступального розвитку бібліотек в умовах партнерської співпраці. *Вісник Маріупольського державного університету. Серія Право*:: зб. наук. праць. внесено до Переліку наукових фахових видань України у галузі юридичних наук з присвоєнням категорії «Б». Київ, 2024. Вип. 26. URL: www.visnyk-pravo.mdu.in.ua

3. Конон Н. Г., Дем'янюк О. Й. Електронні ресурси як технологічна інфраструктура читання в бібліотеках. Цифрова платформа: інформаційні технології в соціокультурній сфері: наук. журнал України (категорія «Б») відповідно до наказу МОН України від 29.06.2021 р. № 735 за спеціальностями 122 «Комп'ютерні науки», 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». 2023. Т. 6. № 1. С. 139-149. URL: <http://infotech-soccult.knukim.edu.ua>

4. Конон Н. Г., Дем'янюк О. Й. Використання цифрових технологій у діяльності Волинської обласної бібліотеки для дітей. Розділ : Електронні ресурси та інформаційно-комунікаційні технології. Цифрова платформа: інформаційні технології в соціокультурній сфері: наук. журнал України (категорія «Б»). 2022. Т. 5. № 1. С.170-177. URL: <http://infotech-soccult.knukim.edu.ua>. URL: <https://doi.org/10.31866/2617-796X.5.1.2022.261301>

5. Конон Н. Г., Дем'янюк О. Й. Інформаційно-пошуковий потенціал Волинської обласної бібліотеки для дітей. Інформаційні технології в культурі, мистецтві, освіті, науці, економіці та бізнесі: матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф. (секція 4. Цифрові технології в культурних та креативних індустріях). (м. Київ, 20-21 квіт. 2022 р.). / М-во освіти і науки України; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. Київ : Видавничий центр КНУКіМ, 2022. Ч. 2. С. 19-25. URL: <http://kn.knukim.edu.ua/conference2.html>

6. Конон Н. Г., Дем'янюк О. Й. Сайт як інтерактивна технологія формування бібліотечно-інформаційного середовища : III CISP Conference «Anintegratedapproachtoscience modernization: methods, modelsandmultidisciplinarity»=III Міжнар. наук.-практ. конф. (Вінниця, 29 квіт. 2022 р.). *Грааль науки* : міжнар. наук. журнал. Відень; Вінниця: Європейська наукова платформа. 2022. С. 325-329. URL: <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.29.04.2022.054>

7. Конон Н. Г., Дем'янюк О. Й. Контент аналіз сайту Волинської державної обласної універсальної наукової бібліотеки імені Олени Пчілки. *Технології, інструменти та стратегії реалізації наукових досліджень*: матеріали III Міжнар. наук. конф. У 2 т. (Львів, 15 квіт. 2022 р.). Вінниця : Європейська наукова платформа. 2022. Т. 2. С. 127-129. URL: <https://doi.org/10.36074/mcnd-15.04.2022> (дата звернення: 27.08. 2025).

8. Конон Н. Г., Єфремова А. С. Громадський простір: контент партнерської співпраці (з досвіду Волинської обласної бібліотеки для юнацтва). *Проблеми й перспективи розвитку інформаційної, бібліотечної та архівної справи*: матеріали доп. учасників XI Міжвузівського наук.-практ. семінару (м. Луцьк, 05 груд. 2023 р.). Луцьк : Луцький інститут розвитку людини Університету «Україна», 2023. Вип. 11. С. 57-61.

Перелік періодичних видань

Найменування фахового періодичного видання	Роки надходження
<i>Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія</i>	2017–2020
<i>Вісник Книжкової палати</i>	2019–2025
<i>Бібліотечна планета</i>	2025
<i>Бібліотечний вісник</i>	2019-2025

8.4. Інформаційні ресурси:

1. Автоматизована веб-система управління бібліотекою. URL: <https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/41937/20419.pdf?sequence=3&isAllowed=y>
2. Бібліографознавство. URL: <http://www.rozum.org.ua/index.php?a=term&d=21&t=18255>
3. Веремчук О. В. Документаційне забезпечення як засіб ефективного управління бібліотекою. *Integration of Education, Science and Business in Modern Environment: Winter Debates : Proceedings of the 3rd International Scientific and Practical Internet Conference, February 3-4, 2022. FOP Marenichenko V.V., Dnipro, Ukraine* С. 191-193. URL: <http://dspace-msu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/9104/1/Documentation%20support%20as%20a%20means%20of%20effective%20library%20management.pdf>
4. Горбань Г. В., Козачок Ю. А. Використання інструментів штучного інтелекту в розробці інформаційної системи управління бібліотекою. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Технічні науки*. 2024. Т. 35 (74). № 3. С. 58-64. URL: https://tech.vernadskyjournals.in.ua/journals/2024/3_2024/part_1/3-1_2024.pdf#page=66
5. Горбаченко Т. Г. Аналітико-синтетична переробка документної інформації. URL: <http://www.twirpx.com/file/198027/>
6. Ковальчук Н. В. Тенденції та перспективи розвитку документаційного забезпечення управління бібліотекою : дис. ...канд. наук: 27.00.02 / Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Київ, 2020. 262 с. URL: <https://uacademic.info/ua/document/0421U100343>
7. Українська бібліотечна асоціація (ВГО). URL: <https://uaculture.org/organisations/ukrayinska-bibliotechna-asocziacziya-vgo/>

8.5. Сертифікаційні програми (електронні курси)

1. Prometheus курс: Цифрові комунікації в глобальному просторі. URL: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/digital-communications-global/>.
2. Школа бібліотечного журналіста Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г. Короленка. URL: <https://youtube.com/playlist?list=PLrXeKiSsJYSgXrwkyu8cHLrdMYoj8FK9F&si=cBna6Nqt6ebpSasu>

8.6. Фахові періодичні видання України з дисципліни

1. Архіви України. URL: <https://au.archives.gov.ua/index.php/au>
2. Безпека інформації. URL: <https://jrn1.nau.edu.ua/index.php/Infosecurity/issue/archive>
3. Бібліосвіт : інформаційний вісник. URL: https://drive.google.com/drive/folders/0ByoT_RolsdS4SEY3b2Vda0ZaaDQ?resourcekey=0-o4FT5cUUJYyFbkhMcjVKFQ

4. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія.
<https://journals.uran.ua/bdi/about>
5. Бібліотечна планета. URL: <https://elib.nlu.org.ua/>
6. Бібліотечний вісник. URL: <http://bv.nbuuv.gov.ua/>
7. Бібліотечний форум: Історія, теорія і практика.
URL: <https://web.archive.org/web/20161104060732/http://bbsh10.blogspot.com/> .
8. Вісник Книжкової палати. URL: <http://visnyk.ukrbook.net/issue/archive>.
9. Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Філософія, культурологія, соціологія. URL: visnykculurology@mdu.in.ua .
10. Вісник Харківської державної академії культури. Серія: Інформаційна, бібліотечна та архівна справа. URL: <http://v-khsac.in.ua/> .
11. Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. URL: <http://np.nbuuv.gov.ua/>.
12. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія : Бібліотекознавство. Книгознавство. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/140>
13. Науково-методичний журнал «Шкільний бібліотекар»
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=iAqG9ppNDLY> .
14. Соціум. Документ. Комунікація. URL: <https://sdc-journal.com.ua/uk>
15. Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку: науковий збірник. Ukrainian culture: thepast, modern, waysofdevelopment. URL: http://www.history.org.ua/?termin=ukrajinska_kultura_mynule_suchasne_shljakhy_rozvytku_naukovyj_zbirnyk
16. Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. URL: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/issue/archive>
17. Цифрова платформа: інформаційні технології в соціокультурній сфері. URL: <http://infotech-soccult.knukim.edu.ua/issue/archive>

8.7. Універсальні та спеціалізовані інформаційні системи і програмні продукти для опанування дисципліни

Програмне забезпечення	Призначення	Умови використання (вільний доступ в Інтернеті, згідно договору, придбані ліцензії тощо)
Moodle	Навчально-методичне забезпечення навчальної дисципліни	доступ в Інтернеті
Електронні каталоги: НБУВ; Львівської національної наукової бібліотеки ім. В. Стефаника; Система «Електронна бібліотека України – ELibUkr»	Національні бібліотечні інформаційні системи (спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти - створені саме для бібліотечної, архівної та книго-інформаційної діяльності)	вільний доступ в Інтернеті

ХАБ цифрової освіти: Волинська ОУНБ імені Олени Пчілки, м. Луцьк. http://ounb.lutsk.ua/http://192.168.88.100/?page_id=220	Державної програми з цифрової грамотності та створення національної онлайн-платформи «Дія. Цифрова освіта», тепер «Дія. Освіта» https://osvita.diia.gov.ua	доступ в Інтернеті http://ounb.lutsk.ua/?page_id=121
--	---	---

8. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Форми занять	Наявне матеріально- технічне забезпечення	Необхідне матеріально-технічне забезпечення
Лекція	ноутбук	проектор
Семінарське заняття	наочні та роздаткові матеріали, ноутбук , МКР	спеціалізований кабінет-бібліотека № 311, проектор, приміщення комп'ютерного класу № 315